

5.000 τόνοι μπάζα πνίγουν καθημερινά την Αττική

Στα συρτάρια το Προεδρικό Διάταγμα που θα έλυνε το πρόβλημα της διαχείρισής το

Καμπανάκια κινδύνου χτυπά στην Αττική, καθώς αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει κανένας χώρος διάθεσης των υλικών κατεδαφίσεων και των άλλων μπαζών που χρειάζονται επεξεργασία, με αποτέλεσμα να κινδυνεύουν να καταλήξουν μαζικά στις ρεματιές! Μέχρι τώρα η ανάγκη αυτή καλυπτόταν παράνομα από τις ανεξέλεγκτες και επικίνδυνες χωματερές στα λατομεία Μαρκόπουλου. Η αιτία για την ενεργοποίη-

ση της ωρολογιακής βόμβας για το περιβάλλον βρίσκεται στο ότι ακόμα η κυβέρνηση δεν έχει υπογράψει το Προεδρικό Διάταγμα για τη διαχείριση και ανακύκλωση των υλικών εκσκαφών, κατεδαφίσεων και τεχνικών έργων, που βρίσκεται στα συρτάρια. Γραφειοκρατική υστέρηση ή διαπάλη συμφερόντων; Το σίγουρο είναι ότι ορισμένες κατασκευαστικές εταιρίες, μικροεργολάβοι, λοτόμοι και λαθρόβιοι <<σκουπιδιαρέοι>> βολεύονται με τη σημερινή απαράδεκτη κατάσταση, σε βάρος του δημοσίου συμφέροντος και του περιβάλλοντος. Εξάλλου, η λέξη <<μπάζα>> χρησιμοποιείται διπλά: Μπάζα είναι τα απόβλητα, τα άχρηστα, τα σκουπίδια. Σε ορισμένα χαρτοπαιχτικά παιχνίδια -και όχι μόνο- <<μπάζα>>σημαίνει το μεγάλο κέρδος.

Τεράστια τα οικονομικά συμφέροντα

Κάθε ρεματιά και μπάζα, κάθε αλσάκι και <<λοφάκι>> με υλικά κατεδαφίσεων

Σακούλες με μπάζα, τούβλα, ξυλεία από το κουφώματα, γυαλιά, γυψοσανίδες, πλακάκια, στρώματα και ό,τι άλλο μπορεί κανείς να φανταστεί. <<Δεν πρόκειται για μεμονωμένο φαινόμενο. Το τελευταίο διάστημα έχουν αυξηθεί οι ρίψεις μπαζών, οι οποίες πλέον γίνονται σχεδόν σε καθημερινή βάση>>.

Ανεξέλεγκτες χωματερές

Αλλά και σε πλαγιές του Υμηττού έχουν διαμορφωθεί <<χωματερές>> μπαζών.

<<Σε ολόκληρη τη διαδρομή προς τον ΧΥΤΑ στα Άνω Λιόσια και τη Φυλή γίνεται χαμός από τι ανεξέλεγκτες ρίψεις μπαζών, από φορτηγά τα οποία δεν έφτασαν μέχρι τον χώρο υγειονομικής ταφής. Και ποιος θα τους ελέγξει;>>

<<Η συνολική ποσότητα των προβλημάτων εκσκαφών, κατεδαφίσεων και κατασκευών είναι πολύ μεγάλη. Υπολογίζονται σε 5,5 εκατομμύρια τόνους τον χρόνο πανελλαδικά. Μόνο στην παράγονται 5.00 τόννοι την ημέρα>>, όταν για παράδειγμα τα οικιακά απορρίμματα είναι 6.500 τόννοι την ημέρα.

<<Στο εξωτερικό δεν μπορείς να κάνεις κανένα οικοδομικό, οδικό ή άλλο έργο εάν δεν έχεις βεβαίωση και άδεια για την κατάληξη των αποβλήτων>>.Πιστοποιημένες εταιρίες πρέπει να έρχονται και να παίρνουν τα μπάζα, για να τα οδηγήσουν σε χώρους διαχείρισης, διαλογής, επεξεργασίας και αξιοποίησης>>. Η ανάγκη αυτή καλύφθηκε από το νόμο 2939 του 2001. με αυτόν τον τρόπο:

-Αντιμετωπίζεται μια από τις πηγές του άθλιου φαινομένου της ανεξέλεγκτης ρίψης αποβλήτων στη φύση. Φαινόμενο, που έχει εξαιρετικά αρνητικές συνέπειες, όπως βιασμό του τοπίου, αισθητική υποβάθμιση, χημική- τοξική ρύπανση και απειλή πυρκαγιών, καθώς πολλά από τα υλικά αυτά είναι εύφλεκτα

-Μειώνετε το κόστος της ανάρσυσης των υλικών αυτών από τα ρέματα και τις πλαγιές, που είναι πολύ μεγάλο, πολύ μεγαλύτερο από εκείνο της περιβαλλοντικής διαχείρισής τους.

-Μειώνετε ο όγκος των απορριμμάτων, καθώς μέρος των μπαζών τελικά καταλήγει στους ΧΥΤΑ (επιπλέον των ποσοτήτων που απαιτούνται για επικάλυψη), συρρικνώνοντας έτσι τους διαθέσιμους χώρους.

-Εξοικονομούνται απαραίτητα για τα δομικά έργα υλικά, μειώνοντας έτσι την ανάγκη για λατόμευση και τη λεηλασία φυσικών πλουτοπαραγωγικών πηγών (π.χ. καταστροφή ποταμιών από τις αμμοληψίες).

Για την υλοποίηση του και στην κατηγορία των μπαζών έπρεπε να έχει εκδοθεί Προεδρικό Διάταγμα, με το οποίο θα ορίζονται τα <<συστήματα>, οι φορείς και οι εταιρίες δηλαδή, που θα αναλάβουν το έργο. Παρόλα αυτά έξι χρόνια μετά δεν έχει γίνει τίποτα! Το Π.Δ.<<σκόνταψε>> στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Το ΣτΕ επικρίνει τη διοίκηση γιατί δεν έχει εκδώσει ακόμη ένα άλλο Π.Δ., με το οποίο θα δημιουργείται ο Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων, τον Οργανισμό δηλαδή που θα εποπτεύει όλο το σύστημα της ανακύκλωσης.

Το ΥΠΕΧΩΔΕ

Τι θα γίνει, λοιπόν, με το Προεδρικό Διάταγμα για τα μπάζα; Θα υπογραφεί ή θα βρωμίσουν όλες τις ρεματιές;

<<Ορισμένες μεγάλες κατασκευαστικές εταιρίες θέλουν να ελέγξουν και αυτό το σύστημα. Προς τους βολεύει η σημερινή κατάσταση, καθώς σήμερα δεν πληρώνουν ούτε ένα ευρώ για να ρίχνουν τα μπάζα τους. Αναλαμβάνουν ένα λατομείο για να το ''αναπλάσουν'', και καθάρισαν>>. Βεβαίως, δεν γίνεται πάντα η καλύτερη δουλειά, όπως για παράδειγμα το βιαστικό μπάζωμα του λατομείου στο Κακόρεμα του Υμηττού από τον Άκτορα.

Ακόμα και στην περίπτωση που πληρώνουν οι τεχνικές εταιρίες για να ρίξουν τα χωματουργικά τους, το κόστος είναι πολύ λιγότερο από πού θα διαμορφωθεί εάν αρχίσει να λειτουργεί κανονικά το σύστημα. Για παράδειγμα, ο ΕΣΔΚΝΑ στο λατομείο Ζωίτσα χρεώνει κάθε φορτηγό 10, 15 και 22 ευρώ, ανάλογα με το μέγεθος. Στην ολοκληρωμένη διαχείριση, το κοστολόγιο θα πάει 1 με 1,5 ευρώ τον τόνο, δηλαδή κάθε φορτηγό από 15 ευρώ και πάνω, υπολογίζει ο κ. Κιούκης. <<Για φορτία που θα χρειάζονται επεξεργασία ή τιμή μπορεί να είναι πολλαπλάσια>>, τονίζει. Αλλά το περιβαλλοντικό και κοινωνικό όφελος θα είναι ακόμα μεγαλύτερο.

<<Σε λίγο δεν θα γίνονται κατεδαφίσεις>>

Το μεγάλο πρόβλημα εντοπίζεται στα υλικά κατεδαφίσεων, καθώς το χώμα των εκσκαφικών εργασιών αξιοποιείται ήδη είτε για υλικό επικάλυψης των σκουπιδοβουνών στους ΧΥΤΑ, είτε για αποκατάσταση λατομείων. <<Ο ΧΥΤΑ στα Άνω Λιόσια δέχεται 200-250 φορτηγά την ημέρα για επικάλυψη>>, λέει ο κ. Μνηματίδης από τον ΕΣΔΚΝΑ, αν και σύμφωνα με καταγγελίες άλλα 100 τουλάχιστον φορτηγά μπάζα πέφτουν ημερησίως στο χώρο. Στα πρώην λατομεία Ζωίτσα, που πραγματοποιείται ανάπλαση από τον ΕΣΔΚΝΑ, ξεφορτώνονται 400-500 φορτηγά χώμα την ημέρα, ενώ ο Σύνδεσμος αναλαμβάνει και την ανάπλαση δύο λατομείων στο Γαλάτσι. Ο Άκτωρας <<μπαζώνει>> το λατομείο Άμμος με τις εκσκαφές από τα χωματουργικά της επέκτασης του μέτρου στα νότια.

Οι τέσσερις κατηγορίες μπαζών

Τα απόβλητα μπάζα χωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες.

- 1) Η πρώτη είναι τα υλικά εκσκαφών (χώμα, πέτρες, άμμος, χαλίκι κ.λπ.), που στο μεγάλο τους μέρος είναι <<υγιή>> υλικά, δηλαδή μπορούν να χρησιμοποιηθούν άμεσα σε μια σειρά εργασιών (ανάπλαση λατομείων, αποκατάσταση Χώρων Υγειονομικής Ταφής, χωματουργικά έργα κ.λπ.).
- 2) Η δεύτερη είναι τα υλικά που προέρχονται από κατεδαφίσεις, τα κατεχορήν <<μπάζα>>, τα οποία δεν μπορούν να ξαναχρησιμοποιηθούν χωρίς διαχείριση, διαλογή και ανάκτηση. Στα υλικά κατεδαφίσεων περιλαμβάνονται αντικείμενα που είναι επικίνδυνα για τοξική ρύπανση (χημικά, χρώματα, καρκινογόνα PCB από πυκνωτές, προστατευτικές επικαλύψεις ξύλων ή μετάλλων, καλώδια, μονωτικά υλικά –ειδικά όσα περιέχουν αμιάντο- κ.λπ.) Σε καμιά περίπτωση αυτά τα υλικά δεν πρέπει να ρίχνονται ανεξέλεγκτα στη φύση ή να θάβονται χωρίς επεξεργασία.

- 3) Η τρίτη κατηγορία αφορά τα υλικά που προκύπτουν από τα έργα οδοποιίας, κυρίως από την ανακαίνιση δρόμων. Πρόκειται για κομμάτια ασφάλτου και άλλα είδη οδοστρώματος.
- 4) Τέλος, υπάρχουν και τα απόβλητα εργοταξίων

Μόνιμες εστίες μόλυνσης

A. Κτηνοτροφικές μονάδες και διάσπαρτες σταυλικές μονάδες

B. Εκβολές αποχετευτικών δικτύων οικισμών

Γ. Εγκαταλειμμένες ανοιχτές χωματερές –Διάσπαρτες σκουπιδότοποι γύρω από τους οικισμούς

Δ. Διάσπαρτα σκουπίδια σε χώρους αναψυχής και μέσα σε βουνά – Υπολείμματα ανθρώπινης δραστηριότητας

E. Νεκρά ζώα